

Nogometna zveza Slovenije
Football Association of Slovenia
Čerinova 4, p.p. 3986
1001 Ljubljana, Slovenija
T: 00386 1 530 04 00
F: 00386 1 530 04 10
fas@nzs.si, www.nzs.si, www.football.si

Okrožnica 49/12

Ljubljana, 21.12.2012

Št.: 49/12

Ozn.: TEHN

MJ/AZ

Zadeva: Strategija za razvoj deklškega in ženskega nogometa 2013 - 2017

Spoštovani,

obveščamo vas, da je Izvršni odbor NZS na svoji seji dne 12.12.2012 sprejel strategijo za razvoj deklškega in ženskega nogometa za obdobje 2013-2017.

Dekliški in ženski nogomet v Sloveniji počasi, a vztrajno, pridobiva vedno večjo veljavo. Zagotovo ima ženski nogomet, ki je v številnih državah zelo razvit, pri nas še velike rezerve in razvojne možnosti. Da nam bo uspelo narediti korak naprej, je potrebno vzpostaviti sistematičen način dela, ki bo omogočil dekletom možnost vključevanja v nogomet v najširšem smislu. Cilje, ki jih določajo smernice za naslednje štiriletno obdobje, pa bo možno doseči le s skupnimi močmi vseh nogometnih deležnikov, tako NZS, MNZ kot tudi klubov.

Strategija 2013-2017 zajema ključne elemente za nadaljnji razvoj in predstavlja nadaljevanje dosedanjih aktivnosti na področju ženskega in deklškega nogometa v Sloveniji.

S spoštovanjem,

Nogometna zveza Slovenije

Aleš Zavrl

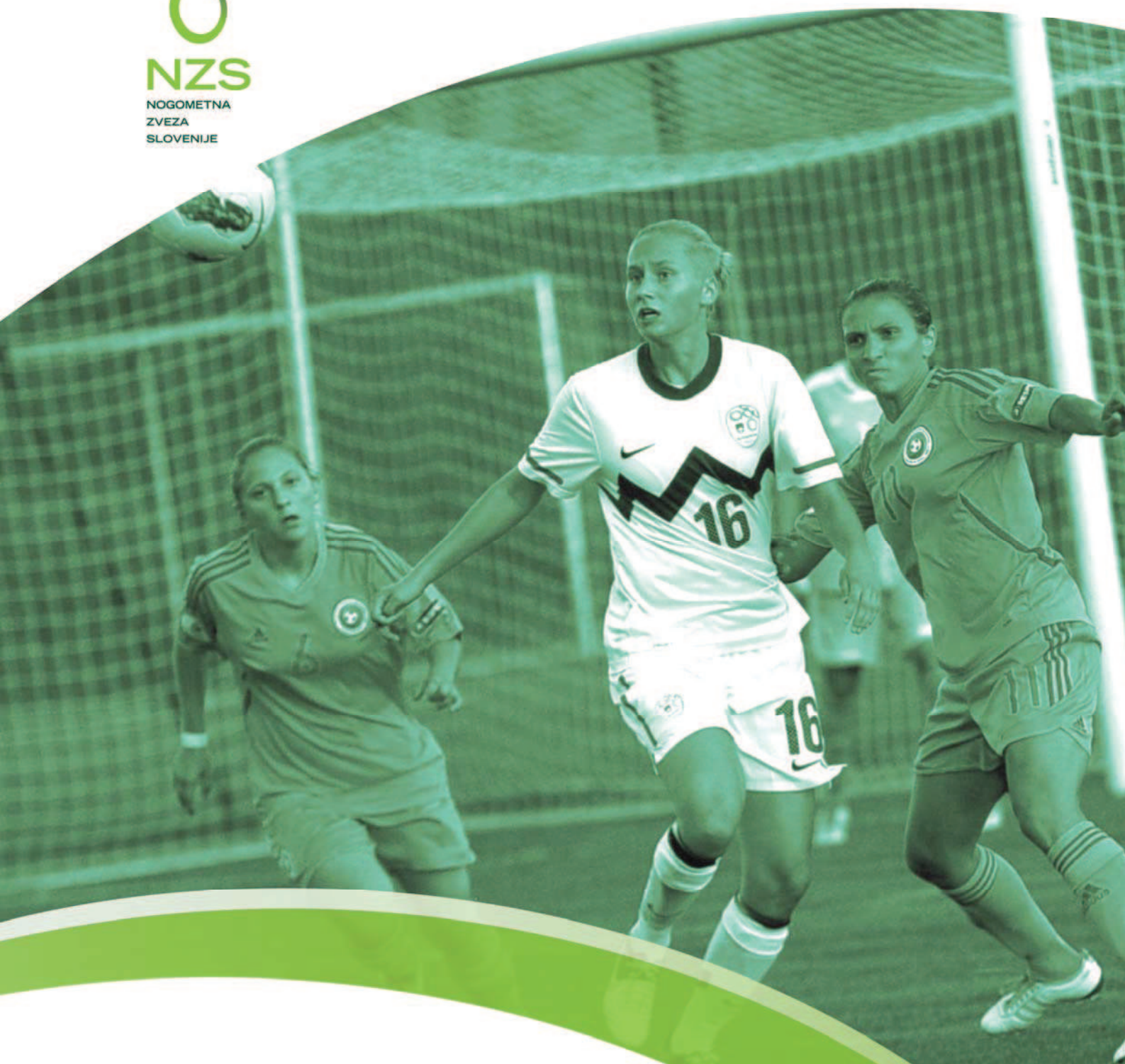
Generalni sekretar NZS

Priloga:

- Strategija za razvoj deklškega in ženskega nogometa 2013 - 2017;

Poslati:

- Medobčinske nogometne zveze;	- Člani NO NZS;
- ZNSS, ZNTS;	- Člani IO NZS;
- Nogometni klubi (v tekmovanjih NZS);	- Častni predsednik NZS;
- Člani organov in komisij NZS;	- Direktor in selektorji nogometnih reprezentanc;
- Sodniki, delegati in kontrolorji (na listah NZS).	- Arhiv, tu.

**STRATEGIJA RAZVOJA
DEKLIŠKEGA IN ŽENSKEGA NOGOMETA
ZA OBDOBJE 2013 - 2017**

V1.0; 12.12.2012

Strategijo razvoja dekliškega in ženskega nogometa za obdobje 2013 - 2017 je obravnavala in potrdila Komisija NZS za ženski nogomet novembra 2012 in Izvršni odbor NZS 12.12.2012.

NOGOMETNA ZVEZA SLOVENIJE

Predsednik: Aleksander Čeferin

Generalni sekretar: Aleš Zavrl

Komisija za ženski nogomet: Branko Gros (predsednik), Saša Pucelj (namestnica predsednika), Herman Arlič, Dušan Brkič, Luka Cijan, Tjaša Glažar, Darko Klinc, Željko Kljajič, Štefan Kozic, Grega Rozina (člani);

Naslov: Čerinova 4, p.p. 3986, 1000 Ljubljana

T: 01 5300 400

F: 01 5300 410

E: nzs@nzs.si

I: www.nzs.si

KAZALO

1	UVOD	5
2	ANALIZA STANJA	6
3	CILJI	9
3.1	Ohraniti in razvijati obstoječe nogometne sredine	
3.2	Povečati vlogo MNZ Centrov	
3.3	Razvoj dekliškega nogometa v okviru področja Nogomet za Vse	
3.4	Povečati vlogo otroških nogometnih šol	
3.5	Nadgraditi strokovno delo v reprezentancah	
3.6	Povečati število trenerk v ženskem nogometu.....	
3.7	Trenersko izobraževanje	
3.8	Izobraževanje sodnic.....	
3.9	Promocija ženskega nogometa	
3.10	Razvijati prostovoljstvo	
4	REPREZENTANCE	12
4.1	Teamsko delo	
4.2	Način izbora in spremljanja.....	
4.3	Vloga direktorja reprezentanc	
4.4	Vloga NZS Centrov	
4.5	Vloga nacionalnega nogometnega centra	
4.6	Priprava programa perspektivnih igralk	
5	KLUBSKI NOGOMET	17
6	NOGOMET ZA VSE	20
6.1	Program dela v ONŠ-jih	
6.2	Dekliški center	
6.3	Aktivnosti v MNZ Centrih	
6.4	Vloga NZS	
6.5	Finančna pomoč.....	
7	PROMOCIJA ŽENSKEGA NOGOMETA	23
7.1	Razvojna pot.....	
7.2	Vključevanje deklic.....	
7.3	Dekliški nogomet v MNZ Centrih	
7.4	Promocija na klubskem nivoju	
8	ZAKLJUČEK	25

UVOD

Pred nami je strategija razvoja dekliškega in ženskega nogometa v obdobju 2013-2017, ki je temelj za nadaljnji razvoj ženskega nogometa v Sloveniji.

Dekliški in ženski nogomet v Sloveniji počasi, a vztrajno, kljub številnim oviram, pridobiva vedno večjo veljavo in gre po stopinjah, ki ga je prehodil v državah, ki na področju ženskega nogometa veljajo za razvite, vendar je do tja še precej dolga pot.

Zagotovo je v Sloveniji potrebno najprej spremeniti miselnost o ženskem nogometu, saj je le-ta še vedno v globoki senci moškega nogometa. To pa lahko dosežemo izključno s sistematičnim vključevanjem deklet v nogomet, jim omogočiti kvalitetno strokovno delo in promovirati nogomet kot eden od možnih športov, s katerim se dekleta lahko ukvarjajo. Vse to pa lahko dosežemo le s skupnimi močmi vseh nogometnih deležnikov, tako NZS, kot MNZ in klubov.

V Sloveniji že potekajo številne aktivnosti na področju ženskega nogometa, v razne oblike tekmovanj in drugih aktivnosti se vključuje vedno več deklet, pri katerih narašča zanimanje za ukvarjanje z nogometom. Strategija je nadaljevanje vseh dosedanjih aktivnosti na področju ženskega nogometa in nadaljevanje strategije za obdobje 2009-2012, v kateri so zajeti cilji in ukrepi za nadaljnji razvoj dekliškega in ženskega nogometa, ki temeljijo na dosedanjih izkušnjah in ugotovitvah in ki so nujno potrebni za kvalitetni premik v nadaljnjem razvoju dekliškega in ženskega nogometa.

Prepričan sem, da se vsi nogometni deležniki zavedamo pomena razvoja in vloge dekliškega in ženskega nogometa, ter bomo s skupnimi močmi in vključevanjem v realizacijo strategije pomembno pripomogli k njeni realizaciji in s tem k razvoju dekliškega in ženskega nogometa v Sloveniji.

Branko Gros

Predsednik Komisije NZS za ženski nogomet

ANALIZA STANJA

Ženski nogomet je v Evropi vedno bolj popularen in razvit. V Sloveniji imamo nekaj nogometnih sredin, ki se strokovno in dolgoročno naravnano ukvarjajo z ženskim in dekliškim nogometom, kar se ne nazadnje odraža tudi v reprezentančnih selekcijah, ki solidno zastopajo slovenski nogomet tudi na mednarodnem nivoju. Trenutno imamo uradno okoli 1.300 registriranih igralk vseh starosti, kar pa ni realna številka deklet, ki so dejansko vključena v vadbo in tekmovanja, saj se veliko deklet prekmalu odloči končati igralsko pot. Pri mlajših deklicah je razlog nezadovoljstvo s pogoji in organizacijo ter strokovnostjo, ki jo lahko nudi ženski nogomet. Pri starejših dekletih pa poleg teh razlogov še službene oziroma družinske obveznosti. Z nogometom se aktivno ukvarjajo le do takrat, dokler imajo na voljo dovolj prostega časa.

V Sloveniji imamo majhno število nogometnih klubov, ki imajo motiv po organizaciji nogometne vsebine za dekleta in ženske, med katerimi pa je sicer zaznati veliko zanimanje za to dejavnost. Zato je potrebno glede na trenutno stanje izdelati strategijo razvoja dekliškega in ženskega nogometa ob upoštevanju začetnega stanja.

Če želimo vsebino razviti v kvaliteto, se moramo lotiti temeljev, ki ga predstavlja animacija deklet za nogometno dejavnost. Pri tem se pojavljajo dileme, kako predstaviti ženski nogomet v javnosti in kje zagotoviti pogoje, da bodo dekleta začela z redno nogometno vadbo pod strokovnim vodstvom in s kvalitetno vsebino. Način vključevanja deklet v nogomet je bistvenega pomena tudi za kasnejši izbor v kvaliteto. Zato mora biti način vključevanja novih nogometašic sistemski proces, ki je bistvenega pomena za dolgoročno naraščanje števila aktivnih igralk v klubih po vsej Sloveniji. Pravi pristop kot tak zagotavlja temelje obstoja in kvaliteto športnih programov.

Na načelni ravni je nujno spremeniti miselnost o ženskem nogometu pri nas. Ženski nogomet je v Sloveniji v primerjavi z moškim še vedno v ozadju. Razlogov je prav gotovo več. Eden izmed glavnih je zagotovo neprepoznavnost v širšem slovenskem prostoru, kljub dejstvu, da NZS posveča ženskemu nogometu kar veliko pozornosti. Nogomet je v našem prostoru priznan izključno kot moški šport, s katerim se ženske praviloma ne ukvarjajo. Ne glede na nekaj solidnih rezultatov vseh treh reprezentanc v mednarodnih tekmovanjih, te veljave ženski nogomet še nima. Kljub temu pa se je potrebno zavedati dejstva, da se igralk razvijajo v klubih pod vodstvom klubskih trenerjev in v okviru obstoječe infrastrukture. Vsekakor se je potrebno vprašati ali so trenerji dovolj kakovostni in strokovno podkovani, da lahko omogočijo soliden igralski razvoj najbolj perspektivnih igralk ter ali imajo pri delu tudi kvalitetne infrastrukturne pogoje.

Za lažjo oceno stanja ženskega nogometa pri nas so na voljo podatki v spodnji tabeli.

Tabela 1: Primerjava 2009/2012.

	2009	2012
Mesto na FIFA lestvici	51	59
Mesto na UEFA lestvici	30	35
Ekipe DU12	0	10
Ekipe DU14	10	14
Ekipe DU17	6	6
Članske ekipe SŽNL	8	9
Trenerke	13	30 (aktivnih cca. 11)
Sodnice	16	14
Registrirane igralk	739	1.411 (vprašljivo število aktivnih)

Na podlagi podrobne analize dejanskega stanja lahko izpostavimo naslednje najbolj pereče težave:

- ❖ slabo organizirani klubi (malo številčno vodstvo in posledično nestabilni klubi),
- ❖ strokovno delo (premalo ponujenih možnosti izobraževanja – seminarjev na področju dekliškega in ženskega nogometa v Sloveniji),
- ❖ slabi pogoji za delo v klubskih sredinah.

Predvsem skozi program Nogometa za vse (Grassroots) bo potrebno **v vsaki MNZ** s posebno pozornostjo izvajati projekt ženskega nogometa in mu dati poseben pomen ter vlogo predvsem:

- ❖ pri sodelovanju in povezovanju klubov,
- ❖ delu v centru MNZ,
- ❖ koordinaciji programa na nivoju NZS,
- ❖ sodelovanju z lokalnimi skupnostmi ter
- ❖ partnerji in sponzorji.

Realizirane in načrtovane aktivnosti

- na področju usposabljanja je zagotovljeno **brezplačno šolanje trenerk in sodnic**, ki izpolnjujejo osnovne pogoje za vpis,
- NZS bo tudi naprej **financirala tekmovalne stroške posameznih lig** (sodnike in delegate) ter izobraževanje strokovnega kadra,
- **sofinanciranje** trenerskega kadra mlajših selekcij,
- **sprejeto** je bilo, da so **do 14 leta** v vseh MNZ – jih možna **tekmovanje skupaj z dečki** oz. sprejete **dvojno registracije deklet do 14 leta starosti**. Ta odločitev se je pokazala kot zelo dobra, saj perspektivna dekleta hitreje napredujejo, če igrajo z dečki.

Kratkoročni načrt dela (1 do 2 leti)

- ❖ omogočiti dekletom **udeležbo na čim večjem številu prireditev** in jih tudi **vzpodbujati** k udeležbi,
- ❖ **v komunikacijskih kanalih NZS zadržati in nadgraditi** vsebine, s področja dekliškega in ženskega nogometa ,
- ❖ analizirate obstoječe **starostne kategorije** in starostne razpone pri mlajših satrostnih kategorijah,
- ❖ **na trenerskih seminarjih C in B** aktivno teoretično in praktično vključiti dekliški in ženski nogomet,
- ❖ **organizirati seminarje**, ki so **posebej namenjeni trenerjem ženskih klubov** z aktivno vlogo trenerske organizacije,
- ❖ v program sofinanciranja trenerjev mlajših dekliških kategorij, ki se že izvaja v praksi, je potrebno v okviru finančnih zmožnosti v obdobju 2013-2017 vključiti tudi klube, ki imajo novo nastale mlajše selekcije.
- ❖ simbolično nagraditi tiste klube (z rekviziti in pripomočki), ki imajo urejene klubske sredine in vzpostavljeno celotno piramido dekliških selekcij (SŽNL, DU17, DU14 in DU12) ter kvaliteten in strokoven trenerski kader.

CILJI

Cilji strateškega razvoja do leta 2017:

1. Ohraniti in izboljšati delovanje obstoječih klubov.
2. Razvijati ženski nogomet v novih sredinah.
3. Povečati vlogo MNZ Centrov.
4. Razvijati dekliški nogomet v okviru projekta Nogomet za vse (angl. grassroots).
5. Povečati vlogo Otroških nogometnih šol (v nadaljevanju ONŠ).
6. Nadgraditi strokovno delo v reprezentancah.
7. Povečati število trenerk v ženskem nogometu.
8. Trenersko izobraževanje.
9. Izobraževanje sodnic.
10. Promocija ženskega nogometa.
11. Razvijati volonterstvo v nogometu kot družbeno vrednoto.

3.1.)

Primarni cilj vseh nogometnih klubov mora biti usmerjen v zagotavljanje **dolgoročne stabilnosti**. To pomeni, da morajo klubi zagotoviti pogoje, ki so povezani z dobro organizacijo, zadostnim številom igralk, dobro infrastrukturo in kvalitetnim trenažnim procesom. Za vse to pa bo potrebno dobro sodelovanje z različnimi nogometnimi in nenogometnimi deležniki.

3.2.)

Analiza razvitosti ženskega nogometa pri nas nam kaže, da je zahodni del države manj razvit, kar posledično pomeni, da je aktivnih manj nogometnih sredin. Zlasti zaskrbljujoče je stanje v MNZ Koper in MNZ Nova Gorica, kjer ni evidentiranega niti enega ženskega kluba. Na tem področju v Izoli sicer deluje članska ekipa in v Ilirski Bistrici ekipa deklic U14. Vsekakor je potreben bolj sistematičen pristop pri promociji ženskega nogometa v tem okolju z jasno definirano vlogo medobčinskih nogometnih zvez.

3.3.)

Eno izmed ključnih vlog morajo imeti **MNZ Centri**, ki do sedaj praviloma niso vključevali vsebin s področja dekliškega in ženskega nogometa. V MNZ Centre bo potrebno vključiti čim več deklet iz bližnjih klubov in jim dati možnost nogometnega razvoja.

3.4.)

Naloga programa NOGOMET ZA VSE je, da se poizkusi vključiti v izgradnjo temeljev in s tem postavi podlago za nadaljni razvoj. Na začetku z osnovno vzpostavitvijo dejavnosti in kasneje tudi širitvijo na posameznem področju medobčinskih nogometnih zvez bomo lahko v prihodnje dosegli porast te nogometne panoge. **Potrebno je postaviti pogoje, organizacijo in zagotoviti možnosti** za vključevanje deklet v redno vadbo in tekmovanja.

V Sloveniji imamo mrežo devetih področnih organizatorjev Nogometa za vse, ki so hkrati praviloma tudi nosilci strokovnih programov posamezne medobčinske nogometne zveze.

Zagotoviti je potrebno dekliški nogometni center v izbranih nogometnih sredinah sistematični vpis novih športnic v nogometne programe pri mlajših selekcijah in izgradnjo klubske piramide do članske ekipe deklet v nekaj letih delovanja, v sredinah kjer pa se klub postavlja na novo pa v daljšem časovnem obdobju.

3.5.)

Navduševanje deklic za nogomet se začne pri spoznavanju nogometne igre v osnovnih šolah. Slovenija ima izredno dobro in množično urejeno pokritost nogometa v osnovnih šolah. Marsikje so na teh **nogometnih uricah ONŠ-jev** prisotne tudi deklice, ki trenirajo skupaj z dečki.

Samostojne dekliške skupine so trenutno prej izjema kot pravilo. Rezerve na tem področju se kažejo predvsem po končani vadbi ob koncu šolskega leta, ko je potrebno dekleta usmeriti v nogometne sredine. Ker ni vzpostavljene prave in usklajene komunikacije med ONŠ-ji, MNZ Centri in klubi (ali sploh ni na voljo nogometnih sredin v bližini), veliko deklic predčasno konča z vadbo oziroma sploh ne prične z vadbo v klubu.

Zato je potrebno predstaviti klubom možnost sodelovanja s šolami na več ravneh:

- ❖ usmeriti klube, da se povežejo s šolami, katere izvajajo projekt **Zdrav življenjski slog**, kjer je mogoče v program vadbe vključiti vsebino dekliškega nogometa in posledično navdušiti dekleta za ta šport,
- ❖ vključiti klubske trenerke v delo otroških nogometnih šol, ki se izvajajo na bližnjih šolah.

3.6)

Nogometne zveza Slovenije ima v skladu z mednarodnimi standardi vzpostavljene 3 reprezentančne selekcije, in sicer žensko A reprezentanco ter dekliški reprezentanci do 17. oziroma 19. leta starosti. V zadnjem obdobju se je namenjal veliko pozornosti in finančnih sredstev za akcije vseh treh izbranih vrst. Zaradi velike kakovostne razlike med tekmovanjem v slovenski ligi in mednarodnimi državnimi tekmami imajo selektorji težave pri reprezentančnem izboru igralk. Zato je potrebno **strokovno delo v reprezentancah** dvigniti na višji nivo in ga v prihodnosti prenesti tudi v klube.

3.7.)

V vseh 9 klubih v 1. SNŽL v tekmovalnem letu 2012/13 kot trenerji članskih ekip delujejo moški. Vsekakor je potrebno narediti tudi na tem področju korak naprej in omogočiti perspektivnim igralkam, da se bolj aktivno vključijo v ženski nogomet. Eden izmed **pomembnih ciljev je tudi ta**, da poskušamo vključiti v te procese tudi najbolj nadarjene igralk in jim v času pridobivanja trenerske izobrazbe ponuditi možnosti praktičnega usposabljanja v MNZ centrih ter možnost pomoči

trenažnega učenja v NZS centrih. Seveda pa mora biti cilj, da v prihodnosti te igralke prevzamejo tudi vidnejše vloge na strokovnem področju.

3.8)

Če želimo dvigniti kvaliteto dela z mladimi v klubih je potrebno nenehno izobraževati trenerje. V dosednji praksi je bil zanemarjen vidik, da je delo z dekleti specifično. Slediti je potrebno usmeritvam UEFA, ki temeljijo na evidentiranju perspektivnejših U19 igralk, ki bi lahko postale v prihodnosti tudi **kvalitetne in uspešne trenerke**. Tukaj morajo veliko vlogo odigrati selektorji reprezentanc in NZS, da vzpodbudijo igralke za **dodatno strokovno izobraževanje**. NZS bo tudi v prihodnje zagotavljala brezplačno izobraževanje za ženske in poskrbela za ustrezno propagando.

Zavedati pa se moramo tudi dejstva, da je ženski nogomet specifičen in temu primerno je potrebno pripraviti tudi specialna **posebna izobraževanja**, ki lahko potekajo večkrat letno in so namenjena samo trenerjem, ki se ukvarjajo z dekliškim oziroma ženskim nogometom. Za nosilce teh izobraževanj bodo zadolženi MNZ-ji preko vodij programa Nogometa za Vse. ZNTS mora zagotoviti enak status in kvaliteto teh izobraževanj z izborom pravih vsebin in to tudi primerno ovrednotiti v skladu s točkovnikom.

3.9.)

Izobraževanje nogometnih sodnic je tudi eden izmed pomembnih segmentov v celotni strategiji razvoja slovenskega ženskega nogometa. Tako kot pri trenerkah je potrebno tudi na tem področju usmerjati aktivne igralke, ki imajo željo, da se vključijo v (brezplačne) programe šolanja in izobraževanja na sodniškem področju.

NZS mora poskrbeti za večjo informiranost in približati delo nogometne sodnice perspektivnim igralkam ter tako poskrbeti tudi za dvig ugleda ženskega nogometa.

3.10.)

Ženski nogomet je še vedno deležen premajhne pozornosti glede na obseg aktivnosti in potencialne razvojne možnosti.

Če želimo spremeniti mišljenje ljudi, da je nogomet samo moški šport, je potrebno pripraviti ustrezno promocijo, ki naj bo usmerjena v različne kanale in instrumente tako notranjih kot zunanjih odnosov z javnostmi.

Prav tako je potrebno na nivoju MNZ Centrov časa mednarodnih kvalifikacijskih turnirjev U17 in U19 promovirati dekliški nogomet z različnimi komunikacijskimi sredstvi, vključno s t.i. novimi mediji. Na ta način se lahko izpostavi pozitivne vrednote dekliškega nogometa in poskrbi za prepoznavnost dogodka v njihovem okolju.

Cilj promocije je predstaviti in približati dekliški in ženski nogomet širši množici.

Z aktivnejšim delovanjem MNZ Centrov, ki so pomembni lokalni nosilci programa ženskega nogometa, se bo nogomet neposredno približal širši populaciji. NZS kot krovna organizacija bo v prihodnjih letih zagotovila, da se bo na seminarjih v okviru strokovnih izobraževanj trenerjev obravnavalo tudi teme s področja ženskega nogometa in na ta način pripomoglo k prepoznavnosti ženskega in dekliškega nogometa tudi med trenerskimi kolegi.

3.11.)

V prihodnjem obdobju so potrebna vlaganja v **izobraževanje** tudi na področju prostovoljstva. V okviru programov nogometa za vse je potrebno usposobiti čim več prostovoljcev za delo v ženskem nogometu. Nosilci teh izobraževanj so lahko medobčinske nogometne zveze preko vodij Nogometa za vse in osebe, ki bo v posamezni MNZ vodila projekt razvoja ženskega nogometa.

REPREZENTANCE

Za vsako igralko je igranje za državno reprezentanco velika čast in hkrati največja vrednota. Na osnovi preteklih izkušenj lahko z veseljem ugotovimo, da so igralko, ki zastopajo Slovenijo na mednarodnih tekmovanjih, pozitiven vzor vsem ostalim mlajšim igralkam tako glede pristopa na igrišču kot tudi želje in hotenja, da v najlepši luči zastopajo slovenski ženski nogomet. Zaradi majhnega števila obstoječih klubov in posledično slabše kvalitete naše lige je strokovno delo v reprezentancah še posebej pomembno in hkrati tudi zelo zahtevno.

Ženskim reprezentancam želimo postaviti dobre temelje, vendar se je potrebno zavedati, da je to dolgotrajen in sistematičen proces, ki je odvisen od različnih dejavnikov. Uspehi reprezentance nikoli niso naključni, saj so močno povezani s kakovostjo državnega tekmovanja, selekcijskega izbora, trenerskega kadra, načina dela in sistematičnega in strokovnega dela v klubih in reprezentancah.

Trenutno imamo v Sloveniji 3 ženske državne reprezentance, ki tekmujejo na uradnih mednarodnih tekmovanjih:

- ❖ Ženska A reprezentanca,
- ❖ U19 reprezentanca,
- ❖ U17 reprezentanca.

Vse tri reprezentance redno nastopajo v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo, A reprezentanca pa tudi za svetovno prvenstvo. Samo vključevanje v evropska tekmovanja zahteva tudi potrebno pripravo igralk ter strokovno in sistematično delo v klubih.

Zaradi velikih težav pri prvem selekcioniranju za reprezentanco U17 je potrebno v okviru obstoječih finančnih zmožnosti **pričeti z IZBOROM deklet za reprezentanco U15**. Seveda bi ta reprezentanca služila zgolj kot predselekcija starejše reprezentance.

Majhno število organiziranih klubov, dokaj neizenačeno ligaško državno tekmovanje in še vedno preveč pasiven odnos do ženskega nogometa, pomeni veliko oviro za hitrejši razvoj in napredek, zato je v naslednjem obdobju ustrezno pozornost potrebno posvetiti predvsem celostnemu reševanju nalog.

Razvojni program na nivoju reprezentanc vključuje naslednja izhodišča, in sicer:

I. Teamsko delo

Vzpostaviti je potrebno odprto **komunikacijo med klubi** in v naslednji fazi tudi na nivoju **klub – reprezentanca**. Govorimo o sodelovanju med klubi na organizacijskem, infrastrukturnem in predvsem strokovnem področju. Kvalitetna in odkrita medsebojna **strokovna komunikacija med klubskimi trenerji** je temelj za napredek v kvaliteti trenažnega procesa. Seveda pa je potrebno to sodelovanje nadgrajevati na nivoju klub – reprezentanca predvsem na strokovnem področju med klubskimi trenerji in selektorji. Pri vsem tem gre **za teamski pristop**, ki je v modernem nogometu edina prava pot za doseg uspeha.

II. Način izbora in spremljanja reprezentantk

Majhno število registriranih igralk, ki aktivno in redno vadi ter igra prvenstvene tekme, je velika težava pri izboru za vse 3 slovenske ženske reprezentance.

Zato zelo težko govorimo o KVALITETNI selekciji.

Glede na vse večjo priljubljenost nogometa med dekleti to pomeni, da bodo ob ustrezni podpori tudi kriteriji izbora v prihodnosti vedno višji. To pa pomeni, da bodo tudi igralk, ki bodo izbrane v reprezentanco bolj kakovostne.

Izbor v reprezentance mlajših kategorij temelji na naslednjih kriterijih:

❖ SUBJEKTIVNO OPAZOVANJE - ogled ligaških in pokalnih tekem

Pri izboru se opazujejo 3 segmenti:

- ocena igre,
- obvladovanje tehnično taktičnih prvin,
- dinamika igralk v igri.

Pregledne tekme talentiranih igralk U15

Tekme poleg spoznavanja novega igralskega kadra služijo širšemu selekcijskemu izboru za reprezentanco DU17. Dekleta se srečajo z nekaterimi nogometnimi vsebinami ter odigrajo nogometno tekmo, na kateri se ocenjuje sposobnost reševanja tipičnih in atipičnih igralnih situacij v igri.

Treningi v klubu (prisotnost, odnos do dela itd.).

Priporočila trenerjev in vedenjske lastnosti igralk, ki ne rušijo stabilnosti znotraj ekipe.

Spremljanje uspeha v šoli

❖ OBJEKTIVNO OPAZOVANJE - rezultati testiranj

Testiranje nogometnih motoričnih sposobnosti NMS – baterijo testov se izvaja enkrat letno.

Na testiranju uporabljamo 2 antropometrična testa (TT, TV) ter klasično baterijo šestih motoričnih testov (TSS, VSS, S20m, SDM, KP, TST) in sicer tistih, ki se največkrat uporabljajo za testiranje nogometašev in so v največji meri povezani z uspešnostjo v igri. Rezultati testov posameznih igralk služijo v pomoč pri načrtovanju trenažnega procesa in posledično učinkovitejši izvedbi le-tega.

Testiranje TMG – test tenziomiografije se opravlja enkrat letno. Na osnovi obdelanih podatkov se pripravi individualni program dela, ki ima namen, da se izboljša oziroma popravi razmerje med različnimi mišičnimi skupinami in prepreči morebitne poškodbe.

III. Vloga direktorja reprezentanc

Direktor reprezentanc skrbi in koordinira strokovno delo z moškimi in ženskimi reprezentancami. Poleg tega uresničuje razvojno strategijo in skupaj s tehničnim sektorjem ter trenersko organizacijo skrbi za strokovno sodelovanje in izobraževanje trenerjev na področju ženskega nogometa, monitoringa in nadzora. Njegova vloga je zelo pomembna pri delu z reprezentancami, saj sodeluje in usmerja **način dela in model igre** v vseh treh reprezentancah. Vsekakor se mora vzpostaviti **močna vez na relaciji selektorji – direktor reprezentanc**.

Pri delu s posamezno reprezentanco morajo biti vključeni vsi trije ključni akterji, ki odločajo o pomembnih strokovnih zadevah in sicer selektor reprezentance s trenerjem, direktor reprezentance in klubski trener. Medtem, ko je naloga selektorja in direktorja reprezentance, da uveljavita način in standard dela, je naloga klubskega trenerja, da aktivno sodeluje s selektorjem pri individualnem razvoju posamezne igralke. Seveda je naloga selektorja, da po vsaki reprezentančni akciji poroča klubskemu trenerju o statusu igralke, ki se vrača v klub. To naj bi v praksi pomenilo, da se strokovno delo s perspektivno igralko kontinuirano nadaljuje, ne glede na to ali vadi v klubu ali z reprezentanco.

IV. Vloga NZS Centrov

Centri NZS so tista mesta, ki bodo ob dobri koordinaciji v prihodnosti predstavljali izhodišča izobraževanja in razvoja igralok, trenerjev ter reprezentanc. Selektorji ženskih reprezentanc se pri svojem delu že dalj časa srečujejo s težavami, ki so povezane predvsem s pomanjkanjem časa za individualno ali skupinsko delo z reprezentantkami v obdobju reprezentančnih akcij. Zato bo v prihodnje vloga teh centrov še toliko bolj pomembna, saj bodo omogočali **vadbo s perspektivnimi igralkami v času, ko ni reprezentančnih akcij**. To pomeni, da bo strokovno delo usmerjeno tudi v **individualno vadbo**, kar do sedaj praktično ni bilo mogoče.

NZS centri bodo služili homogeni vadbi za dekleta reprezentanc U17 in U19, ki so stalne ali občasne članice omenjenih reprezentanc. Hkrati pa bodo centri omogočali tudi dodatno delo selektorja z igralkami reprezentance U15.

V. Vloga Nacionalnega nogometnega centra

Nacionalni nogometni center bo primerljiv s centri v razvitih evropskih državah in bo nedvomno omogočal nadaljnji razvoj nogometa v Sloveniji.

NZS bo z nacionalnim trenažnim centrom pridobila primerne površine z vso potrebno infrastrukturo, ki bodo omogočale nemotene in kvalitetne priprave na tekmovanja tudi vseh reprezentanc, hkrati pa bo NZS kot krovna nogometna organizacija na standardiziran način lahko organizirala tudi druge nogometne dogodke in aktivnosti, kot so praktična trenerska in sodniška šolanja, razne priprave mladih, dogodki otroškega nogometa in nogometa za vse itd. Objekt bi ob nastopih naših klubov v evropskih klubskih tekmovanjih lahko koristile tudi naše ali tuje ekipe. Nacionalni nogometni center bo bistveno pripomogel tudi pri nadaljnjem razvoju ženskega in deklškega nogometa.

Nacionalni nogometni center kot center aktivnosti NZS, bo imel veliko vlogo pri razvoju nogometa in sicer na različnih področjih:

- ❖ reprezentančne aktivnosti za **vse ženske državne** reprezentančne selekcije (začetni izbori, reprezentančne akcije, mednarodne tekme, testiranja, snemanja treningov in tekem in možnost takojšnje analize itd.),
- ❖ organizacija praktičnih in teoretičnih usposabljanj in izobraževanj za različne nogometne profile (trenerji, sodniki, administratorji, zdravniki, fizioterapevti in maserji, športni pedagogi, animatorji, koordinatorji nogometa za vse itd.);
- ❖ organizacija sestankov organov in komisij NZS, mednarodnih sestankov na nivoju FIFA in UEFA;
- ❖ promocijski dogodki za popularizacijo pozitivnih vrednost športa (otroški nogomet, športni dnevi, edukacija prostovoljcev);
- ❖ upravno-administrativna stavba – sedež nacionalne nogometne zveze (logistična, administrativna in organizacijska podpora vsem dejavnostim, reprezentativnost).

VI. Priprava programa za razvoj perspektivnih igralk

Kvalitetno delo z najbolj perspektivnimi igralkami, ki nastopajo v reprezentancah, mora biti oplemenitenjeno s sistematičnim in bolj celovitim pristopom, ki mora upoštevati možnost kvalitetnega dela ne samo v reprezentancah ampak tudi drugje. V prvi vrsti seveda **v klubih**, za hitrejši napredek pa je treba izkoristiti tudi **NZS Centre**, kjer se ponujajo velike možnosti za kvalitetno vadbo s selektorji in klubskimi trenerji. Centri naj nudijo možnost kvalitetne individualne vadbe ali vadbe v manjših skupinah.

Vsekakor pa je potrebno resno razmišljati o možnosti ustanovitve **nogometnega razreda za dekleta**, ki bi vsekakor pripomogel k dvigu trenažne in igralske kvalitete. Na ta način bi tudi perspektivnim dekletom omogočili, da igralsko še bolj napredujejo in se istočasno izobražujejo. Zato je potrebno opraviti vse potrebne razgovore in analize o možnosti izpeljave tega projekta do leta 2017.

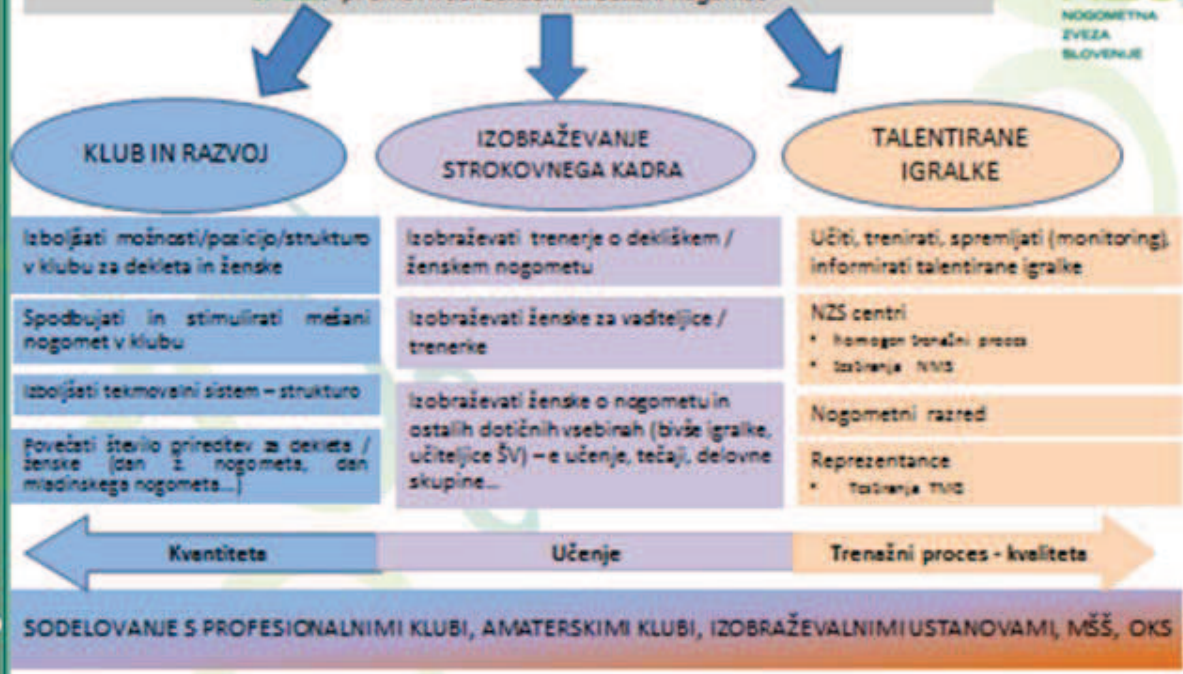
Brez stalnega spremljanja razvoja igralk in preverjanja njihovega napredovanja z različnimi nogometnimi testi ter zagotavljanja kvalitetnih pogojev za vadbo pa vsega tega seveda ne bo mogoče doseči.

Razvojni plan bi lahko bil osnutek za novo strategijo, ki se bo pripravljala v prihodnje. Vključuje najbolj poglobitve cilje ter v grobem ponujene rešitve, ki jih bo potrebno seveda operativno še natančneje določiti.

RAZVOJNI PLAN V NOGOMETU ZA DEKLICE IN ŽENSKE

1. OLJ: povečati kvantiteto in kvaliteto v dekliskem in ženskem nogometu
2. OLJ: izobraziti trenerje in trenerke za delo v dekliskem in ženskem nogometu
3. OLJ: uspešno nastopati z reprezentancami v mednarodnem prostoru
4. OLJ: optimalizirati pozicijo dekliskega in ženskega nogometa v klubih
5. OLJ: promovirati dekliski in ženski nogomet

KLUBSKI NOGOMET

Osnovne celice delovanja posamezne športne panoge predstavljajo klubi. Način delovanja in organiziranost posameznih klubov ter povezanost z lokalnim okoljem so odraz razvitosti posamezne športne zvrsti. Bolj kot je delo v klubu strokovno in povezanost z lokalnim okoljem velika, večja je verjetnost, da bo interes za to športno panogo v takšnem okolju velik.

V sezoni 2012/2013 je ženski ligaški nogomet regijsko zastopan sledeče:

- ❖ **1. SŽNL** 5 ekip-vzhod 4 ekipe-zahod
- ❖ **Dekleta U17** 3 ekipe-vzhod 3 ekipe-zahod
- ❖ **Deklice U14** 7 ekip-vzhod 7 ekip-zahod
- ❖ **Deklice U12** 5 ekip-vzhod 5 ekip-zahod in liga MNZ z dečki
- ❖ **Deklice U10** MNZ liga z dečki

Na osnovi primerjave števila ekip v ženskem nogometu v obdobju 2009-2012 lahko ugotovimo, da je priljubljenost ženskega nogometa v porastu. Če je bilo leta 2009 evidentiranih 24 tekmovalnih ekip, jih v letu 2012 že 39. Ti podatki so vsekakor razveseljivi, vendar hkrati predstavljajo za klube še večjo odgovornost pri zagotavljanju boljših pogojev za delo, ki so ključni za kontinuiran in sistematičen razvoj nogometa v Sloveniji. Vsi kazalci kažejo na to, da je interes deklet za nogomet vedno večji. Da bomo zagotovili možnost vadbe vsem zainteresiranim dekletom, je nujno sprejeti določene cilje na nivoju klubov in NZS.

Cilji do leta 2017 so sledeči:

1. Izboljšati organizacijo klubov (ključna vloga licenciranja klubov).
2. Izboljšati infrastrukturne pogoje (pogoji za trenajni in tekmovalni proces).
3. Zagotoviti ustrezen strokovni kader.
4. Vzpostaviti teamsko delo trenerjev.
5. Razvijati vizijo kluba in program dela.
6. Povezovanje z ostalimi nogometnimi klubi.
7. Utrjevati sodelovanje z lokalnim okoljem.
8. Zagotavljati financiranje kluba.
9. Dolgoročno izpolnjevati pogoje licenciranja klubov v 1. SŽNL.

Glede na težko finančno situacijo, ki je prisotna v našem prostoru, dobiva vloga prostovoljstva vedno večjo veljavo in pomen. Pri iskanju rešitev pri dopolnjevanju strukture vodstva kluba so lahko novi prostovoljci odločilnega pomena. To so lahko v veliki večini tudi starši otrok, ki vadijo v klubu in imajo interes, da pomagajo klubu pri organizaciji in nadaljnemu razvoju.

Infrastrukturni pogoji so z vidika ženskega nogometa boljši kot v preteklosti, vendar seveda ne idealni. Le redki ženski nogometni klubi imajo možnost vadbe na mreži igrišč z umetno travo. V nogometnih sredinah, kjer je prisoten tudi moški nogomet, se velikokrat pojavi težava že pri zagotavljanju števila ur za vadbo deklet na obstoječih vadbenih površinah. V zimskih mesecih je

potrebno iskati rešitve na igriščih z umetno travo, ki so namenjena tudi za potrebe treninga deklet in s katerimi je že sklenjena pogodba za uporabo s strani NZS in MNZ.

Kvaliteten strokoven kader je odločilnega pomena pri razvoju vsakega igralca. Zato mora biti kvaliteten in strokoven kader primarna naloga vodstvenih struktur v klubih. Ker je delo z dekleti zelo specifično, je potrebno v trenersko delo vključiti večje število žensk. Zelo pomembno je, da zlasti pri mlajših kategorijah delajo ženske trenerke, ki so bile ali pa so še vedno aktivne kot igralke. Delo z mladimi zahteva od trenerja pedagoški in strokoven pristop, ki v veliki meri vpliva na odločitev posameznika, koliko časa bo ostal v aktiven v nogometu.

Kvaliteten napredek perspektivnih igralk je možen samo s trenažnim procesom, ki vključuje vse bistvene zakonitosti nogometne igre. Kvalitetna, uravnotežena in strokovna klubska trenerska struktura omogoča medsebojno sodelovanje in usmerjanje ter spremljanje razvoja igralk v vseh starostnih kategorijah. To je še posebno pomembno v obdobju igralskega razvoja do 14 let, ko prevladuje zlata doba učenja. *Samo teamsko delo trenerjev* bo omogočilo razvijati *vizijo kluba* ter perspektivnim igralkam omogočilo maksimalen igralski, mentalni in psihološki razvoj.

Velike rezerve se kažejo zlasti na področju povezovanja med klubi in v sodelovanju z lokalnim okoljem. Program Nogomet za vse, ki bo zaživel v sezoni 2013/2014, bo vključeval tudi izvajanje projekta ženskega nogometa v vsaki MNZ. Na ta način se bo posredno vzpostavilo *sodelovanje in povezovanje med klubi* v okolju, kjer se bo projekt izvajal.

Sodelovanje športnega subjekta - kluba z lokalnim okoljem je zelo pomembno, saj jasni, kvalitetni in merljivi programi, ki se izvajajo v klubu prinesejo dodatno kvaliteto bivanja v neko sredino. In na področju zagotavljanja dobrih pogojev za delo na ta način lažje pridemo do bolj kvalitetnih pogojev za vadbo (sofinanciranje igrišča, garderobe, spremljajoče infrastrukture itd.).

Težave pri zagotavljanju finančnih sredstev so stalnica nogometa. Klubi zelo težko pridobivajo potrebna finančna sredstva, predvsem sponzorje, ki bi bili pripravljeni financirati ženski nogomet. Brez izdatne finančne pomoči NZS bi bilo stanje v ženskem nogometu še na nižjem nivoju, zato bo NZS v skladu s finančnimi možnostmi nadaljevala s podporo ženskemu in dekliskemu nogometu ter pri tem izkoristila tudi možnost mednarodnih fondov.

Poskusno **licenciranje klubov**, ki poteka v tekmovalni sezoni 2012/2013, bo vsekakor vplivalo na nadaljni razvoj ženskega nogometa v Sloveniji. S tem projektom so jasno opredeljeni pogoji za pridobitev tekmovalnih pravic. Smiselno pa bi bilo upoštevati postopnost pri določevanju kriterijev za pridobitev tekmovalne licence s ciljem, da klubi svoje pomanjkljivosti rešujejo sistematično in dolgoročno.

Tudi NZS bo v obdobju 2013-2017 v okviru finančnih zmožnosti nudila vso podporo ženskim nogometnim klubom, in sicer na različnih področjih:

- ❖ financiranje tekmovalnih stroškov posameznih lig,
- ❖ izobraževanje strokovnega kadra,
- ❖ sofinanciranje trenerjev mlajših kategorij.

Financiranje ženskega nogometa poteka v okviru letnih programov NZS.

Tako kot v sezoni 2012/2013 bo tudi v prihodnje NZS zagotavljala obstoječe standarde financiranja ženskih klubov. To pomeni, da ekipe za udeležbo v tekmovanjih ne bodo plačevale kotizacije, oproščene pa bodo tudi plačila delegatskih in sodniških stroškov. Ta velika finančna razbremenitev klubov mora biti dodatna vzpodbuda za delo v ženskem nogometu.

Programa šolanja in trenerskega usposabljanja NZS v okviru *Trenerske šole prof. Branko Elsner* se je do sedaj udeležilo in izobrazilo 30 trenerk, od katerih pa je manj kot polovica aktivnih. Njihovo izobraževanje se ustavi na nivoju strokovnega naziva Trener C. NZS v celoti financira trenerkam izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva na nivoju Trener C in Trener UEFA B. Ugotavljamo, da je številka občutno premajhna, saj ženski kader potrebujemo ne le v dekliškem in ženskem nogometu, temveč tudi na področju Nogometa za vse..

V naslednjem obdobju bo potrebno:

- ❖ Popularizacija trenerskega izobraževanja med aktivnimi igralkami.
- ❖ Predstavitev programov šolanja trenerjev vsem reprezentantkam (polnoletnim).
- ❖ Animirati klube, da pošljejo na šolanje zainteresirane igralke.
- ❖ Direktno obveščanje klubov o razpisih za šolanje.
- ❖ Priprava programov za specializacijo na področju dekliškega in ženskega nogometa (krajši seminarji za obstoječi trenerski kader).
- ❖ Aktivacija profesorjev športne vzgoje, za dodatna izobraževanja na področju dekliškega in ženskega nogometa.

Cilj strategije šolanja in usposabljanja na področju dekliškega in ženskega nogometa pa mora biti 30 aktivnih trenerk do leta 2017. Naloga klubov pa je, da mlade trenerke vključijo v delo z mlajšimi kategorijami, ki predstavljajo temelj in izhodišče vsakega kluba.

Sofinanciranje strokovnega kadra mlajših kategorij je pozitivno vplivalo na delo z mlajšimi, saj je v primerjavi z letom 2009 evidentiranih 14 dekliških ekip več, ki tekmujejo v kategorijah U12 in U14. Vendar s tem stanjem ne smemo biti povsem zadovoljni, saj imamo bazo mlajših deklic še vedno dokaj majhno.

Ker je vsebina in način dela v klubih odločilnega pomena in hkrati edina možnost za razvoj najbolj perspektivnih igralk in posledično tudi razvoj klubskega ženskega nogometa, mora imeti Komisija za ženski nogomet na tem področju vodilno vlogo. **Naloga komisije za ženski nogomet** je, da spremlja in analizira delo v klubih ter reprezentancah, pomaga pri izbiri vsebine izobraževanj in tudi financiranju določenih aktivnosti, ki so dolgoročnega pomena. Na področju dela z mlajšimi kategorijami pa mora postaviti kriterije strokovnega dela, ki ga morajo klubi upoštevati pri načrtovanju svojih programov.

NOGOMET ZA VSE

Osnovni cilj mora biti usmerjen v razvoj množičnosti dekliškega nogometa in boljši prepoznavosti tega športa pri nas. S pravilnim pristopom pri posredovanju možnosti ukvarjanja deklet s tem športom, bodo morebitni zadržki zgolj stvar preteklosti. Ozaveščanje širše populacije o popularnosti ženskega nogometa v svetu bo pripomogla, da bo ženski nogomet lažje dobil ustrezen status tudi v našem prostoru.

V sklopu programa Nogomet za vse mora le-ta zajeti oblike udejstvovanja deklic in žensk v najširšem smislu. Tu mislimo predvsem na pomembno vlogo otroških nogometnih šol, aktivnosti v okviru programa Rad igram nogomet, šolskih športnih tekmovanj, klubskih aktivnosti, aktivnosti na nivojih MNZ, izobraževanja in usposabljanja deležnikov različnih ravni (prostovoljci, starši, organizatorji, športni pedagogi ipd.) ter sodelovanja pri socialno odgovornih projektih, ki so povezani z nogometom.

Eden izmed pomembnih **ciljev** na področju Nogometa za vse je prav gotovo povečati število deklic v **obstojećih klubih**. To pomeni ustvariti primerno igralsko piramido mlajših selekcij U10, U12, U14 in U17. Večje število igralk v mlajših selekcijah je zagotovilo, da bo tudi kvaliteta v članskih ekipah na višjem nivoju. Seveda ob predpostavki, da bo nivo strokovnega dela z mlajšimi selekcijami na visoki ravni. Drugi cilj pa je vezan na **razvoj nogometa v sredinah**, kjer ženski nogomet ni sistematično prisoten. Zato je potrebna na tem področju v prvi vrsti promocija ženskega nogometa in vključevanje deklic v programe otroških nogometnih šol ter kasneje v centre MNZ. To velja še zlasti za medobčinske nogometne zveze, kjer dekliški nogomet sploh ni prisoten.

Treji cilj je usmerjen na povezovanje oziroma **sodelovanje med klubi in šolami**. Temeljna naloga je izgraditi most med šolami in klubi. Potrebno je izkoristiti znanje klubskih trenerjev in se vključiti v šolske sredine na več možnih načinov kot npr. vodenje nogometnega krožka, vodenje šolskih ekip na medšolskih tekmovanjih, sodelovanje trenerjev v projektu Zdrav življenjski slog ipd. Na ta način se vzpostavljajo vezi med trenerji/klubi in šolami.

Vsekakor **Centri MNZ predstavljajo** veliko rezervo v razvoju dekliškega nogometa, saj na tem področju praviloma še niso zaživel. MNZ morajo postati nosilci tega razvoja, videti morajo svojo vlogo in postaviti organizacijo, ki bo zasledovala tudi delo z dekleti na področju vsake MNZ.

Naloge prihodnjega obdobja:

- ❖ zagotoviti **možnosti** dekletom za vključevanje v vadbo,
- ❖ omogočiti **strokovno** vadbo in tekmovanja,
- ❖ poiskati vzvode za **povečanje** števila ženskih klubov oz. ekip,
- ❖ postaviti **enaka pravila in merila** za vse in
- ❖ klubom **pripraviti projekt sodelovanja** z najbližjimi šolami.

Glede na različno raven razvitosti ženskega nogometa pri nas bo tudi vloga MNZ teh različna. To pomeni, da bodo v razvitih sredinah centri služili kot pomoč pri **razvijanju kvalitete dela**, medtem, ko

bodo imeli v drugih sredinah predvsem vlogo **promotorja** in **animatorja** pri vključevanju deklet v nogomet.

V nadaljevanju predstavljamo MODEL VKLJUČEVANJA DEKLIC V NOGOMETNO VADBO, ki predstavlja enostaven in sistematičen prehod iz šole v klub.

Da bo model vključevanja deklic zaživel v popolnosti je potrebna dobra organizacija in koordinacija in preglednost na različnih nivojih:

1. Osnovna šole (krožki ONŠ),
2. KLUBI (učenje, igranje in tekmovanje),
3. MNZ Centri (dodatna vadba in animacija),
4. NZS (strokovna podpora, koordinacija in kontrola dela).
5. FINANCIRANJE programa

1. PROGRAM NOGOMETNA DEKLIC V ONŠ-jih

Na osnovi opravljene analize se je v šolskem letu 2011/2012 nogometnih krožkov, ki so jih v večini primerov izvajali nogometni klubi ali nogometne šole, udeležilo preko 5.500 učencev in učenk v starosti od 6. do 8. leta (1., 2. in 3. razred). Vadba je potekala na 269 osnovnih šolah po vsej Sloveniji kar predstavlja več kot 60 % vseh šol. Značilnost teh krožkov je, da vadba poteka v trajanju posameznega šolskega leta, praviloma po pouku v šolskih telovadnicah.

Na osnovi teh podatkov lahko zatrdimo, da ima Slovenija ima izredno dobro in množično pokritost nogometa v osnovnih šolah. Marsikje so na teh nogometnih uricah ONŠ-jev prisotne tudi deklice, ki trenirajo skupaj s fanti. Samostojne dekliške skupine pa so prej izjema kot pravilo.

2. TRENIRANJE IN VPIS DEKLIC V KLUBSKI DEKLIŠKI CENTER POSAMEZNEGA PODROČJA

Učinek našega dela ne bo velik, če v programu ne bomo predvideli prehod deklic v nogometni klub z dekliškimi ekipami. Vodja programa Nogomet za vse mora poiskati klub v svojem okolju, ki bo postal dekliški nogometni center in sprejemal ta dekleta v tekmovalne selekcije. Ponekod takšni klubi že obstajajo, ponekod pa jih ni. V nekaterih MNZ-jih je dovolj eden, za večje pa je potrebno najti več klubov zaradi velikosti MNZ-ja.

3. AKTIVNOSTI V MNZ CENTRIH

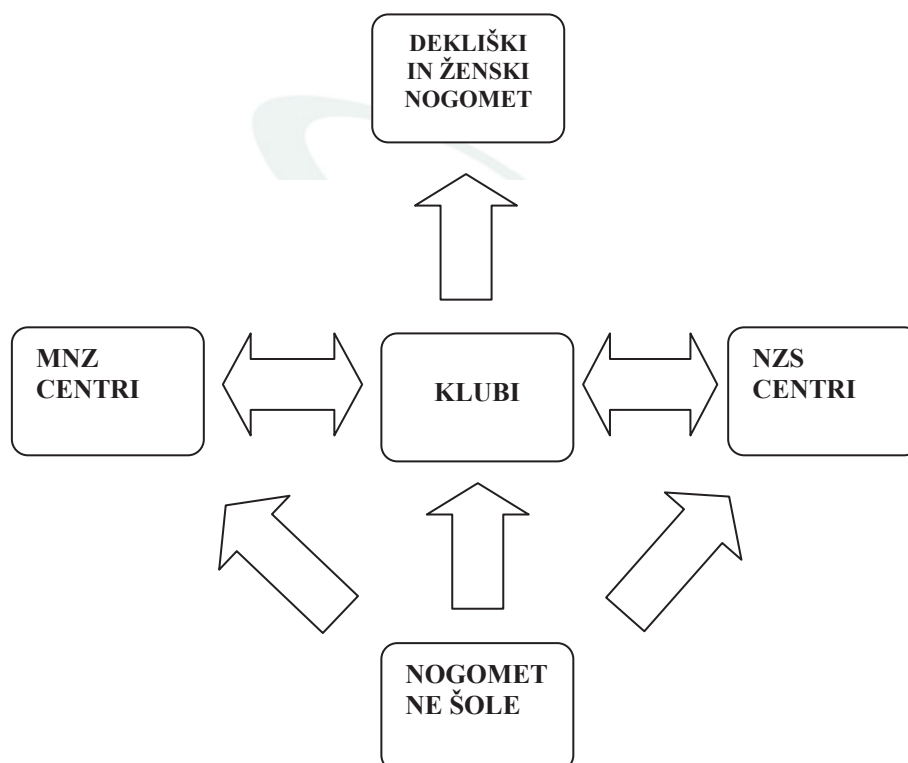
- a. Treningi MNZ nogometnih centrov že potekajo, vendar so namenjeni samo dečkom. Ob tej vsebini bi dodali še dekliški nogometni center, kjer bi zbrali vse deklice, ki že trenirajo v klubih in igrajo za ekipe dečkov. Tako bi imele priložnost treniranja z vrstnicami istega spola in z upoštevanjem posebnosti, ki jih deklice prav gotovo imajo. Treninge bi vodili klubski trenerji dekliških ekip in občasno tudi selektorji mlajših reprezentanc.
- b. Vloga centrov pa bila povsem drugačna v tistih MNZ, kjer ni EVIDENTIRANEGA NOBENEGA DEKLIŠKEGA KLUBA. Tam pa bi imeli Centri vlogo promotorja, saj bi organizirali treninge in druge aktivnosti z namenom, da privabijo čim večje število deklet. Teh treningov bi se lahko udeležile vse zainteresirane deklice, ki se prvič srečujejo z vadbo in tudi tiste, ki že vadijo in igrajo v moških ekipah. Šele, ko bi bilo število deklet dovolj veliko, bi se te aktivnosti nadaljevale v okviru zainteresiranih klubov v tem okolju, ki bi postali nosilci dekliškega nogometa in bi se sistematično razvijali naprej.

4. VLOGA NZS

Naloga nogometne zveze Slovenije kot krovne organizacije je, da nudi vso pomoč pri popularizaciji dekliškega in ženskega nogometa in hkrati s svojimi programi v okviru svojih zmožnosti skrbi za nemoteno zagotavljanje finančnih sredstev za ženski nogomet.

Pri promociji ženskega nogometa mora NZS skupaj s strokovnimi službami pripraviti program aktivnosti, ki bodo še bolj približale nogomet dekletom in hkrati odpravile morebitne pomisleke.

Na strokovnem področju bo NZS pripravila Program dela z mladimi nogometašicami v klubih in Program dela z najbolj perspektivnimi igralkami na nivoju reprezentance. Oba programa bosta v veliko pomoč pri nadaljnem razvoju ženskega nogometa pri nas.

Sistematično vključevanje deklet v nogomet in tesna povezanost med vsemi nogometnimi deležniki.

PROMOCIJA DEKLIŠKEGA IN ŽENSKEGA NOGOMETA

Dekliški in ženski nogomet je potrebno približati širši zainteresirani javnosti. Predvsem je potrebno v prihodnosti izvajati projekte, ki bodo celostno obravnavali ženski nogomet.

V zadnjem desetletju se je močno povečalo število športnikov v nogometu. Nogomet je po številu registriranih igralcev najbolj množična športna panoga v Sloveniji, vsako leto pa se število igralcev še poveča. Vendar kljub temu ne moremo biti zadovoljni z prepoznavnostjo in posledično sprejetostjo ženskega nogometa v naši družbi.

I. RAZVOJNA POT

Primarna naloga NZS na **področju promocije** je izkoristiti informacijske kanale in instrumente NZS za promocijo dekliškega in ženskega nogometa.

Primarna naloga NZS na **področju strokovnega razvoja** ženskega nogometa pa je v prvi vrsti skrb za nenehno spremljanje tendenc razvoja ženskega nogometa v svetu ter koordinacija in pomoč pri realizaciji le tega v naših klubskih sredinah. Zato bomo vso energijo usmerili v iskanje strokovnega kadra, ki bo v okviru službe NZS aktivno sodeloval z ženskimi klubi in jim nudil ustrezno pomoč.

II. VKLJUČEVANJE DEKLIC V NOGOMET

Na žalost dekleta trenutno nimajo enakovrednega statusa pri vpisovanju v nogomet. Tukaj mislimo predvsem pri vpisovanju v otroške nogometne šole, ki so osredotočene predvsem na vpis dečkov. Vsekakor je v strategiji 2013-2017 jasno opredeljeno, da je temeljni cilj otroških nogometnih šol omogočiti vključitev v nogomet vsem dečkom in deklicam, ki jim je ta šport zanimiv in privlačen.

III. DEKLIŠKI NOGOMET V MNZ CENTRIH

Prepoznavnost nogometa v posamezni regiji je odvisna tudi od aktivnosti MNZ Centra, ki njegovemu vodji omogoča, da na različne načine poveže vse klubске sredine in izvaja različne aktivnosti. To so lahko aktivnosti z različnimi vsebinami in sicer kot dodatno individualno delo z reprezentatkami, treningi s perspektivnimi igralkami iz mlajših kategorij, promocijske tekme, šolska športna tekmovanja, ipd.

Ženski nogomet je tudi del Šolskih športnih tekmovanj.

IV. PROMOCIJA NA NIVOJU KLUBA

Najboljša promocija za ženski nogomet so zgledno urejeni klubi, kvalitetni in izobraženi trenerji in dobra infrastruktura. Danes lahko rečemo, da pogoji še niso taki kot bi morali biti.

Kljub temu pa je potrebno nenehno zagotavljati kvaliteten kader in vključevati več žensk v trenerski poklic. Nenehno je potrebno iskati stik z bližnjimi šolami ter promovirati možnost, da se tudi dekleta ukvarjajo z nogometom v bližnjem klubu.

Vključitev reprezentantk pri procesu vključevanja novih deklic je zelo pomembna.

ZAKLJUČEK

Slovenija je geografsko med najmanjšimi državami v Evropi z relativno majhnim številom prebivalstva, vendar to nikakor ne sme biti razlog, da se sprijaznimo s sedanjim stanjem v ženskem nogometu. Dober zgled nam je lahko Islandija, ki ima zelo dobro razvit ženski nogomet. Država, ki premore vsega 300.000 prebivalcev ima registriranih kar 25 ženskih klubov. Ne poznajo ločenih moških in ženskih klubov, ampak so to klubi, ki imajo organizirane vse ekipe. Tekme se prenašajo po nacionalni televiziji, v najbolj prodajanih časopisih pa najdemo številne obsežne članke in reportaže. Zaradi boljše razvitosti ženskega nogometa, moški nogomet ne trpi, ampak se vse medsebojno dopolnjuje.

Seveda se moramo zavedati, da je naš prostor specifičen in ima svoje zakonitosti, ki jih je potrebno pri nadaljnem razvoju zelo upoštevati, če želimo biti pri tem tudi uspešni. Smernice, ki so predstavljene v tej strategiji razvoja so nastale kot posledica temeljite analize trenutnega stanja v ženskem nogometu na vseh nivojih. Vsekakor je pred nami veliko novih izzivov, ki jih bo potrebno celovito reševati in seveda neprestano spremljati možnosti nadaljnega razvoja.

Model vključevanja deklic v nogometno vadbo predstavlja sistematično pot, ki ima samo en cilj. Ta cilj je omogočiti vsem deklicam, da se seznanijo z nogometno igro in se potem odločijo ali bodo nadaljevale z vadbo tudi v klubskih sredinah.

Sama strategija ženskega nogometa 2013-2017 še posebej poudarja medsebojno povezanost med različnimi nogometnimi deležniki kot so ONŠ-ji, klubi, MNZ Centri, NZS Centri in NZS. Naloga klubov je, da se povezujejo med seboj na različnih ravneh (infrastruktura, organiziranost, strokovni kader, promocija) in zavzemajo enaka stališča pri viziji razvoja ženskega nogometa v prihodnje. Otroške nogometne šole z njihovimi trenerji naj zgradijo most do klubov, ki bo odprl pot ženskemu nogometu tudi v druge sredine. Vloga MNZ in NZS Centrov mora dobiti na veljavi in upravičiti njihov obstoj. Ti centri morajo postati primarno mesto strokovnega dela, sodelovanja in izobraževanja nadarjenih igralk in trenerjev klubov MNZ oz. širšem območju in sicer kot praktično delo na igrišču. Le tako bomo izkoristili vse priložnosti, ki jih ti centri ponujajo.

Eden izmed pomembnih ciljev mora biti vsekakor tudi ta, da je do konca leta 2017 v ženskem nogometu vključenih vsaj 50 % trenerk žensk, ki imajo veselje do dela z mladimi. Zato je potrebno evidentirati aktivne perspektivne igralk kot potencialne trenerke v prihodnosti, in jim kot doslej nuditi brezplačne programe izobraževanj.

Nadaljnji razvoj dekliškega in ženskega nogometa pa je vsekakor močno povezan tudi s promocijo, ki mora biti konstantna v vseh medijih in zajemati vse vidike ženskega nogometa od vključevanja v nogomet pa do reprezentančnega nivoja. Tukaj mora svojo vlogo odigrati tudi NZS, ki lahko v prihajajočem obdobju s svojimi aktivnostmi spremeni odnos javnosti do ženskega nogometa.

Postavljena strategija ima namen poskrbeti za bolj sistematičen način vključevanja deklet v ta šport, nuditi klubom pomoč pri njihovem nadaljnem razvoju, omogočiti bolj kvalitetno strokovno delo, razvijati dodatne programe v okviru MNZ Centrov ter promovirati nogomet kot eno izmed možnosti s katerim se lahko ukvarjajo dekleta v Sloveniji.

Komisija za ženski nogomet mora zagotavljati, da se bodo letni načrti MNZ in NZS pravočasno sprejemali in da bodo čimbolj usklajeni. Vse to pa bo možno doseči le ob medsebojnem sodelovanju vseh nogometnih deležnikov, ki bodo v ta proces tudi vključeni.